

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 15/2/2024
Αρ. πρωτ.: 86/22798

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ.: Πίνακα Αποδεκτών

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 1028/24-1-2024 Αναφορά

Σχετικά με την ανωτέρω Αναφορά που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Γ. Καρασμάνης**, για τα θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Τμήμα Ποιοτικού Ελέγχου και Ασφάλειας Τροφίμων Φυτικής Προέλευσης της Διεύθυνσης Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων) είναι αρμόδιο για την εποπτεία και τον συντονισμό όλων των αρμόδιων αρχών [Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου (ΠΚΠΦΠ & ΦΕ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) στην περιοχή δικαιοδοσίας τους και Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) των Περιφερειακών Ενοτήτων (ΠΕ) στην περιοχή ευθύνης τους] που υλοποιούν, μεταξύ άλλων, ελέγχους στον τομέα των νωπών οπωροκηπευτικών, μπανανών και πατατών:

- i. σε όλα τα στάδια εμπορίας (εισαγωγές, εξαγωγές, ενδοεθνική διακίνηση) όσον αφορά στη συμμόρφωση με τα εμπορικά πρότυπα,
- ii. μετά την πρωτογενή παραγωγή έως και το στάδιο της συσκευασίας - τυποποίησης όσον αφορά στην υγιεινή και ασφάλεια και
- iii. κατά το στάδιο της εισαγωγής όσον αφορά στην υγιεινή και ασφάλεια, βάσει προγράμματος που καταρτίζεται από το προαναφερόμενο Τμήμα Ποιοτικού Ελέγχου και Ασφάλειας Τροφίμων Φυτικής Προέλευσης της Διεύθυνσης Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ.

Για την εισαγωγή στη χώρα προϊόντων νωπών οπωροκηπευτικών, μπανανών και πατατών απαιτείται υποχρεωτικά η υποβολή αναγγελίας στο πληροφοριακό σύστημα του Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωροκηπευτικών (ΜΕΝΟ). Το ΜΕΝΟ αποτελεί ταυτόχρονα:

- σύστημα υποβολής ψηφιακών αναγγελιών διακίνησης (εισαγωγές, εξαγωγές, ενδοκοινοτικό εμπόριο) φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών,
- σύστημα διεξαγωγής ανάλυσης επικινδυνότητας επί των αναγγελιών των φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών και
- σύστημα λήψης απόφασης διενέργειας ελέγχου ή απαλλαγής ελέγχου επί των φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών.

Ειδικότερα, όσον αφορά στο στάδιο της εισαγωγής τροφίμων φυτικής προέλευσης, πραγματοποιούνται:

1. Έλεγχος εγγράφων: 100% των φορτίων που παρουσιάζονται προς εισαγωγή

2. Έλεγχος ταυτότητας και φυσικός έλεγχος με δειγματοληψία:

✓ στα προϊόντα που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ειδικού ενωσιακού πλαισίου σε ποσοστά που αναγράφονται στην εν λόγω νομοθεσία (κυμαίνεται από 5 έως 50%)

✓ στα προϊόντα εκτός ειδικού ενωσιακού πλαισίου σε ποσοστά που αναγράφονται σε ειδικό πρόγραμμα ελέγχων που καταρτίζει το προαναφερόμενο Τμήμα Ποιοτικού Ελέγχου και Ασφάλειας Τροφίμων Φυτικής Προέλευσης της Διεύθυνσης Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω ελέγχων, ελέγχεται και η ορθή σήμανση του προϊόντος σύμφωνα με την ισχύουσα Ενωσιακή και Εθνική νομοθεσία. Στις περιπτώσεις που τα εισαγόμενα προϊόντα δεν συμμορφώνονται με την Ενωσιακή και Εθνική νομοθεσία για τον έλεγχο τροφίμων φυτικής προέλευσης, οι ενέργειες είναι οι ακόλουθες κατά περίπτωση: απαγόρευση εισαγωγής και, στη συνέχεια, καταστροφή ή επαναποστολή ή αλλαγή χρήσης ή διορθωτικές ενέργειες (αλλαγή σήμανσης, ανασυσκευασία, διαλογή κ.ά.).

Το προαναφερόμενο Τμήμα Ποιοτικού Ελέγχου και Ασφάλειας Τροφίμων Φυτικής Προέλευσης της Διεύθυνσης Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ εποπτεύει και συντονίζει τη διενέργεια εντατικών ελέγχων και μετά το στάδιο της εισαγωγής μέχρι το στάδιο της τελικής διάθεσης, προκειμένου να προστατέψει τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα και να αποφύγει φαινόμενα «ελληνοποιήσεων» εισαγόμενων ποιοτικά υποβαθμισμένων, ατυποποιητών και ενδεχομένως επικίνδυνων προϊόντων, τα οποία:

- ✓ Ανταγωνίζονται αθεμίτως τα εγχώρια προϊόντα.
- ✓ Παραπλανούν τον καταναλωτή.
- ✓ Θέτουν σε κίνδυνο την υγεία του καταναλωτή.

Επιπλέον, βρίσκεται σε επικοινωνία με τα ΠΚΠΦΠ&ΦΕ αλλά και τις ΔΑΟΚ σε όλη την επικράτεια, καταβάλλοντας κάθε δυνατή προσπάθεια και παρέχοντας οδηγίες για ομοιόμορφη εφαρμογή της νομοθεσίας και διασφάλιση του συμφέροντος όλων των νόμιμων επιχειρήσεων και των παραγωγών. Όταν διαπιστώνονται μη συμμορφώσεις ως προς τις εμπορικές προδιαγραφές, επιβάλλονται άμεσα οι προβλεπόμενες κυρώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4235/2014 (Α'32) και των εφαρμοστικών διατάξεών του. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το δεύτερο εξάμηνο του 2022, το προαναφερόμενο Τμήμα Ποιοτικού Ελέγχου και Ασφάλειας Τροφίμων Φυτικής Προέλευσης της Διεύθυνσης Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ επεξεργάστηκε πέντε (5) φακέλους υποθέσεων που αφορούσαν σε εισηγήσεις επιβολής προστίμων από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, λόγω διαπίστωσης μη συμμορφώσεων για «ελληνοποιήσεις» μήλων από την Αλβανία και τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας. Τα εν λόγω πρόστιμα επιβλήθηκαν με απόφαση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ, καθώς αφορούσαν σε ποσά άνω των 6.000 ευρώ. Επισημαίνεται ότι οι έλεγχοι, κατά τους οποίους διαπιστώθηκαν «οι ελληνοποιήσεις», πραγματοποιήθηκαν το πρώτο τρίμηνο του 2022 σε συνέχεια καταγγελίας. Οι εν λόγω κυρώσεις είναι διαθέσιμες on line στο σύστημα για όλες τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, αυξάνοντας έτσι την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα του συστήματος εποπτείας και ελέγχου.

Όσον αφορά στην εφαρμογή πολιτικής για την αντιμετώπιση του φαινομένου των «ελληνοποιήσεων», η προαναφερόμενη αρμόδια Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ ανά τακτά χρονικά διαστήματα δίνει προτεραιότητα στη διενέργεια ελέγχων στην εγχώρια αγορά (χονδρικό και λιανικό εμπόριο), όπου το εν λόγω φαινόμενο ενδεχομένως να λαμβάνει χώρα. Σας γνωρίζουμε ότι:

α) σύμφωνα με τα στοιχεία που είναι διαθέσιμα στο ΜΕΝΟ για το χρονικό διάστημα από 01.01.2023 έως 26.01.2024:

- πραγματοποιήθηκαν 533 αναγγελίες εισαγωγής μήλων από τρίτες χώρες (Αλβανία, Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας, Σερβία, Μολδαβία, Ουκρανία, Τουρκία και Ν. Αφρική) που αφορούσαν σε ποσότητα 11.358 τόνων. Το ΜΕΝΟ υπέδειξε έλεγχο για 89 από αυτές και πραγματοποιήθηκε έλεγχος σε 84.
- δεν πραγματοποιήθηκε καμία εισαγωγή μήλων από Κροατία.
- όλες οι αναγγελίες εισαγωγής μήλων από Αλβανία αφορούσαν σε φορτία που προορίζονται για βιομηχανική χρήση και απαλλάσσονται από τον έλεγχο συμμόρφωσης με τις προδιαγραφές εμπορίας.
- διαπιστώθηκαν δύο (2) περιπτώσεις μη συμμορφώσεων που αφορούσαν σε θέματα επισημάνσεως, τα οποία διορθώθηκαν πριν από την εισαγωγή.

β) δεν έχουμε γίνει αποδέκτες πληροφοριών για εισαγωγές μήλων, τα οποία «βαφτίζονται» ελληνικά. Στην περίπτωση που υπάρχουν σχετικές καταγγελίες, θα πρέπει να υπεισέρχονται στη γνώση της προαναφερόμενης Διεύθυνσης Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ, προκειμένου να προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες.

γ) τα εισαγόμενα προϊόντα, όπως αναφέρεται παραπάνω, υπόκεινται σε ελέγχους συμμόρφωσης με τις προδιαγραφές ποιότητας βάσει ανάλυσης κινδύνου και επομένως δεν μπορεί να χαρακτηρίζονται ως «αμφιβόλου ποιότητας».

δ) βάσει της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας, τα φορτία νωπών οπωροκηπευτικών δεν απαιτείται να συνοδεύονται από «πιστοποιητικό ασφάλειας». Αντίθετα, στο πλαίσιο εφαρμογής του νέου Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2023/915, ο οποίος θεσπίζει τα μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα για ορισμένες ουσίες που επιμολύνουν τα τρόφιμα, η προαναφερόμενη Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ αναθεωρεί το πρόγραμμα επισήμων ελέγχων κατά την εισαγωγή και προβλέπεται φυσικός έλεγχος με δειγματοληψία για συγκεκριμένους επιμολυντές στα μήλα.

Πλέον των ανωτέρω, το Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου & Τμήμα Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι αρμόδιο για τη διενέργεια φυτοϋγειονομικών ελέγχων στα εισαγόμενα φυτά, φυτικά προϊόντα και λοιπά αντικείμενα, καθώς και για τον έλεγχο υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων (φυτοφαρμάκων) παραγόμενων και εισαγόμενων φυτικών προϊόντων.

Αναλυτικότερα:

- Επί των θεμάτων Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου
 1. Ο φυτοϋγειονομικός έλεγχος διενεργείται στα εισαγόμενα φυτά, φυτικά προϊόντα και λοιπά αντικείμενα, σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 2016/2031 και 2017/625, καθώς και τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2019/2072 και στοχεύει στη ελαχιστοποίηση του κινδύνου εισαγωγής και διάδοσης επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών στη χώρα και στην ΕΕ.
 2. Οι φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι για τα εισαγόμενα φυτά, φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα πραγματοποιούνται στους ορισμένους Συνοριακούς Σταθμούς Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της χώρας.
 3. Αρμόδιες υπηρεσίες για την πραγματοποίηση των φυτοϋγειονομικών ελέγχων στους ορισμένους Συνοριακούς Σταθμούς Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της χώρας αποτελούν:
 - α) Οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων (για τους χερσαίους συνοριακούς σταθμούς Κήπων, Ευζώνων, Κρυσταλλοπηγής και Νίκης) και
 - β) Τα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου του ΥΠΑΑΤ (για τους λιμένες Πειραιά και Θεσσαλονίκης, τους αερολιμένες Μακεδονία και Ελ. Βενιζέλος, καθώς και τον χερσαίο συνοριακό σταθμό Κακαβιάς).

4. Οι προερχόμενοι από τρίτες χώρες (εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης) φρέσκοι καρποί μήλων αποτελούν φυτοϋγειονομικά ρυθμιζόμενο φυτικό προϊόν, συνοδεύονται κατά την εισαγωγή τους από Πιστοποιητικό Φυτοϋγείας και υπόκεινται σε φυτοϋγειονομικό έλεγχο στους Συνοριακούς Σταθμούς Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου.
5. Οι εισαγωγές από τρίτες χώρες, οι ποσότητες εισαγωγής (για τη χρονική περίοδος 1/1/2023 έως και 29/1/2024), καθώς και οι Συνοριακοί Σταθμοί Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου (ΣΣΕ) παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΣΣΕ	Χώρα Καταγωγής	ΒΑΡΟΣ ΣΕ ΚΙΛΑ
Κρυσταλλοπηγή	Αλβανία	503.950
Εύζωνοι Κιλκίς	Βόρεια Μακεδονία	382.580
Εύζωνοι Κιλκίς	Σερβία	2.239.293
Νίκης	Βόρεια Μακεδονία	8.312.607
Λιμένας Πειραιά	Νότιος Αφρική	44.189
Κήποι- Έβρου	Τουρκία	41.007
ΣΥΝΟΛΟ:		11.523.626

Επισημαίνεται ότι έχουν λάβει χώρα τρεις (3) απορρίψεις φορτίων μήλων καταγωγής Σερβίας (συνολική ποσότητα 60.032 κιλά), λόγω μη ορθής σήμανσης των ξύλινων μέσων συσκευασίας.

- Επί θεμάτων Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων:

1. Το Τμήμα Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ είναι υπεύθυνο για τον έλεγχο υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων (φυτοφαρμάκων) παραγόμενων και εισαγόμενων φυτικών προϊόντων. Για τον σκοπό αυτόν, διενεργούνται συνεχώς δειγματοληψίες και εργαστηριακές αναλύσεις και, όπου διαπιστώνεται υπέρβαση των ανώτατων επιτρεπτών ορίων υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων, τα φορτία δεσμεύονται και καταστρέφονται και αυστηρές κυρώσεις επιβάλλονται στους υπευθύνους.
2. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι:
 - Από τους ελέγχους που έχουν διενεργήσει οι αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες της χώρας μας το προηγούμενο έτος (2023) σε φορτία μήλων από τη Σερβία, τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας και την Πολωνία, τόσο στους Συνοριακούς Σταθμούς Ελέγχου όσο και σε καταστήματα λιανικής διάθεσης, δεν διαπιστώθηκαν υπερβάσεις υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων πάνω από τα επιτρεπτά όρια.
 - Σύμφωνα με το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές (RASFF), το έτος 2023 υπήρξε μόνο μία κοινοποίηση από τις συγκεκριμένες χώρες (Αλβανία, Κροατία, Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας, Σερβία) και αφορούσε σε υπέρβαση των ανώτατων νόμιμων ορίων υπολειμμάτων από τη δραστική ουσία Formetanate hydrochloride σε ένα φορτίο μήλων σερβικής προέλευσης.

Τέλος, οι αρμόδιες ελεγκτικές αρχές διενεργούν ελέγχους στο στάδιο διακίνησης νωπών οπωροκηπευτικών στην εγχώρια αγορά (χονδρικό και λιανικό εμπόριο), επιβάλλοντας, στην περίπτωση μη τήρησης της ισχύουσας νομοθεσίας, τις προβλεπόμενες κυρώσεις.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Ανάπτυξης
Γραφείο κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κ. Γ. Καρασμάνη